

BUGÜN 1 MAYIS İŞÇİ VE EMEKÇİLERİNİN BAYRAMI 1 M DÜNYANIN BİRÇOK ÜLKESİNDE RESMİ BAYRAM OLARAK COŞKUyla KUTLANMAKTADIR.

Ülkemizde de ilki 1906 yılından Osmanlı döneminde olmak üzere Cumhuriyet'in ilk yıllarında "Amele Bayramı" olarak kutlanıyordu. 12 Eylül 1980 Darbeci Kenan Evren tarafından bayram olmaktan çıkarılmadan önce de "**Bahar Bayramı**" olarak resmen kutlanmaktaydı. 29 yıl sonra 22 Nisan 2009 tarihinde çıkartılan bir yasa ile "**1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü**" olarak yeniden resmi bayram olarak kutlanması kabul edildi.

Türkiye'de her zaman olduğu gibi kutlamalar tartışmalı geçiyor. 1977 yılında 34 insanımız kurşunlanarak, panzerler altından ezilerek can verdi. Bu dramatik tarihi olayın esrarı hala aydınlanmış değil.

İşçilerin iyi bir yaşam ve iyi çalışma koşulları için verdikleri savaşı sonucunda kazanılan bir gündür. 1 Mayıs'ın tarihi hakkında bilgi tazelemesi ile devam edelim.

1856 yılında Avustralya'nın Melbourne kentinde taş ve inşaat işçileri insani çalışma süreleri istediler ve günde 8 saatlik çalışma için Melbourne Üniversitesi'nden Parlamento Evi'ne kadar bir yürüyüş düzenlediler.

Bu kez 30 yıl sonra 1 Mayıs 1886 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nin Chicago kentinde 1 milyona yakın işçi 8 saatlik iş günü için genel greve gitme kararı aldı. de 6 binden fazla siyah ve beyaz işçi birlikte yürüyüş geçti. Siyahların bu yürüyüşe katılmasının anlamı **Louisville**'de bulunan parkların siyahlara kapalı olması etkili olmuştur. Sokaklarda başlayan bu yürütüş Ulusal Park'a kadar devam etti.

Yürüyüş 3 Mayıs'a kadar eylem devam ederken katılım giderek arttı. **McCormick**'e ait fabrikalarda işten çıkartılan ve greve katılan işçiler miting düzenlediler. Ancak miting sona ermek üzereyken **McCormick** fabrika düdüğünü çalarak, içerdeki grev kırıcıları dışarı çıkarttı. Bunun üzerine bir grup işçi fabrikaya girmeye çalıştı. Polis işçilere ateş açtı ve 4 işçi öldürüldü. Onlarca işçi de yaralandı.

Olay giderek büyüdü. 4 Mayıs'ta **Haymarket Alanı**'nda bir miting daha düzenlendi. Mitingin sonuna doğru kürsünün önüne nereden geldiği belli olmayan bir bomba atıldı. 7 polis

ölürken, 69'u ise yaralandı. Bunun üzerine yüzlerce işçi asılsız iddialarla tutuklandı. İşçilerin bir kısmı yargılanmak üzere seçildiler. Yargılanan 8 işçiden en genci Louis Ling'di.

Almanya doğumlu olan **Luis Ling** insanları kıskırttığı gerekçesiyle tutuklandı. Hakkında ölüm kararı verildiğinde mahkeme heyetine; **"sizi tanımıyorum! sizin yasalarınızı, nizamınızı, kuvvete dayanan yetkinizi tanımıyorum! bu yüzden asın beni!"** diye haykırmıştır. **Amerikan Devleti'**ne onu idam ettirme fırsat ve zevkini vermeden infazının gerçekleştirileceği 11 kasım 1887 tarihinden bir gün önce, hücresinde intihar etmiştir.

3 yıl sonra 14 Temmuz-21 Temmuz 1889'da toplanan İkinci **Enternasyonal'**de Fransız bir işçi temsilcisinin önerisiyle 1 Mayıs gününün tüm dünyada **"Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü "** olarak kutlanması kabul edildi. 1890 yılında 8 saatlik işgünü için yeni bir gösteri yapıldı. Böylece 8 saatlik işgünü birçok ülkede resmen kabul edildi. Böylece bütün dünyada 1 Mayıs işçilerin birlik ve dayanışma günü olarak bayram olma özelliği kazandı.

TÜRKİYE'DE 1 MAYIS

Şimdi **Türkiye'**de 1 Mayıs'ın tarihi gelişimi hakkında kısa bilgiler sunalım.

1 Mayıs ilk olarak 1906 yılında **"Amele Bayramı"** olarak Türkiye'de işçi ve emekçiler tarafından da kutlanmaya başladı.

1921. Tersane İşçileri, işgal altındaki İstanbul'da 1 Mayıs'ı kutladı. **İştirakçi Hilmi** önderliğinde **Halk İştirakiyyun Fırkası'**nın önderliğinde işçiler Kasımpaşa'dan Şişli Hürriyet-i Ebediye Tepesi'ne kadar yürüdüler.

1923. İstanbul'da tütün işçileri, askeri fabrika ve demiryolu işçileri, fırıncılar, İstanbul tramvay, telefon, tünel, gazhane işçileri 1 Mayıs'ı sokakta kutladılar. **"Yabancı şirketlere el konsun", "8 saatlik iş günü", "Hafta tatili", "Serbest Sendika ve Grev Hakkı"** pankartlarını taşıdılar.

1925.Takrir-i Sükun Kanunu'yla her türlü gösteri ve yürüyüş yasaklanınca, 1 Mayıs da kitlesel olarak kutlanamaz hale geldi. 50 yıl sonra 1976 yılında Devrimci İşçi Sendikalarının (DİSK) önderliğinde 1 Mayıs İşçi Bayramı İstanbul Taksim Meydanı'nda yapılan büyük ve tarihi mitingle kutlandı.

1977 yılında yine **Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)** tarafından **Taksim Meydanında** düzenlenen 1 Mayıs Mitingi dağılmak üzereyken Taksim Meydanı kana bulandı. Sular İdaresi binasının üzerinden ve **Intercontinental Oteli'**nden (**Şimdiki The Marmara Oteli**) kalabalığın üzerine ateş açıldı ve 34 kişi hayatını kaybetti. Yapılan yargılama sonucunda yargı olayın bir çatışmadan değil, bir provakasyon sonucu patlak verdiğini tespit etti. Ama sorumluları yakalanıp yargılanmadılar. Olay 1997 yılında 20 yıllık zamanaşımı süresinin dolması nedeniyle tarihe karıştı.

1 Mayıs 1979 yılında 1 Mayıs kutlamaları yasaklandı İstanbul'da sokağa çıkma yasağı uygulandı. Yasağa rağmen sokağa çıkan **Türkiye İşçi Partisi (TİP) Genel Başkanı Behice**

Boran ve 1000'e yakın kişi gözaltına alındı. **Behice Boran** ve 330 Türkiye İşçi Partili 6 Mayıs'ta tutuklandı.

12 Eylül 1980 Darbeci **Kenan Evren "Bahar Bayramı"** adıyla resmi tatil olarak kutlanan 1 Mayıs'ı çalışma günleri arasına dahil ederek bayram olmaktan çıkardı.

1989 yılında İstanbul'da 1 Mayıs'ı kutlamak için İstiklal Caddesi'nden Taksim'e yürümek isteyen 2000 kişilik grup polis tarafından dağıtıldı. Olaylar sırasında alınıdan vurulan Mehmet Akif Dalcı adlı genç öldürüldü. 400 gösterici gözaltına alındı.

1990 yılında İstanbul'un çeşitli semtlerinde yapılan 1 Mayıs eylemlerinde 40 kişi yaralandı, 2 bin kişi gözaltına alındı. Yaralılardan Gülay Beceren felç oldu.

1994 yılında İstanbul ve Ankara'da 1 Mayıs'ı kutladıktan sonra dağılan gruplar polis tarafından çöplendi. Sosyal **Demokrat Halkçı Parti Milletvekili Salman Kaya** da polisten dayak yedi. İki gün sonra millet vekili **Salman Kaya'yı** döven 3 polis ve **Ankara Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar** görevden alındı.

1996 yılında ise, **İstanbul Kadıköy**'de yapılan 1 Mayıs gösterilerinde olaylar çıktı. 3 kişi öldü, 67 kişi yaralandı, birçok işyeri tahrip edildi.

2000'Lİ YILLARDA

2006 yılında 1 Mayıs **Kadıköy**'de kutlandı. 2007 yılında tekrar Taksim'de kutlandı. 1977 olayları anma etkinliğini polis; silah, biber gazı, gaz bombası kullanarak durdurmaya çalıştı. 2008 Nisan'ında, 1 Mayıs'ın "**Emek ve Dayanışma Günü**" olarak kutlanması AKP iktidarınca kabul edildi. 2010 1 Mayıs 140 bin kişinin katılımıyla Taksim'de kutlandı.

2013 1 Mayıs'ında 4 ay önce Taksim'i Yayalaştırma projesi adı altında 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması yasaklanmasına rağmen bazı gruplar Taksim'de kutlamaya çalıştı. Polis, göstericilere izin vermedi ve göstericilere karşı ateşli ve ateşsiz silah kullandı. Hastanelere gaz bombası atıldı ve ambulanslar durduruldu. **CHP Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin** ağır gaz sıkılması sonunda hastaneye kaldırıldı.

Gelinen noktada sendikalar bölündü. Emek örgütleri giderek bütünleşip emek platformu oluşturamadı. 2018 yılında **1 Mayıs'ı DİSK İstanbul Maltepe**'de, **Türk İş Afrin**'e destek için **Hatay**'da! MEMURSEN ise işçi kenti **İzmit**'te 1 Mayıs kutluyor!

Bu yıl ise DİSK İstanbul Bakırköy'de, TÜRK-İŞ Kocaeli'nde HAKİŞ ise Urfa'da yine bölünmüş olarak kutlayacak!

Temennimiz bu günün diğer yıllarda olduğu gibi kansız ve sakin geçmesi...

FACEBOOK YORUMLARI

Önceki İçerik

Yenimahalle'de Ramazan denetimi

Sonraki İçerik

Kıdem tazminatı 1 Mayıs'ın ana konusu

Sabri Arpaç<https://sonsoz.com.tr>

RELATED ARTICLES

Acil 10 milyar dolar lazım

Bu yolları kim yapacak?

Ya üst akıl kaos istiyor ise!

BU HABERLER KAÇMAZ!

MADURO DESTEKÇİLERİ BAŞKANLIK SARAYI ÇEVRESİNDE

Editör - 1 Mayıs 2019

Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'yu savunmak için başkanlık sarayında toplanma çağrısının ardından insanlar gerek yaya, gerekse motosiklet ve otomobiller ile saray çevresine geldi.

TRUMP'TAN KÜBA'YA 'YAPTIRIM' TEHDİDİ

1 Mayıs 2019

ÜLKEMİZDE HELAL GIDA TÜKETMELİYİZ

1 Mayıs 2019

"ASKILI BALINA RUS CASUSU OLABİLİR"

30 Nisan 2019

SONSÖZ ÖZEL HABER VE RÖPÖRTAJLAR

TASANFEST'TE 62 YILLIK ÇINAR ANKARA DENEME SAHNESİ

Mehmet Akgün -
30 Nisan 2019

6 BİN ÇOCUK ŞENLİKTE DOYASIYA EĞLENDİ

Emre Yılmaz - 30 Nisan 2019

UCUZ ÜRETİMLE UCUZ TÜKETİM

Mehmet Akgün -
29 Nisan 2019

